

Bài thơ : “Lính mà em” của ai?

Tác Giả: nguyán duy ân

Thứ Tư, 29 Tháng 12 Năm 2010 05:37

Trước 1975 nhiều năm, bài hát “Lính mà em” hầu như rất quen thuộc, trên các đài phát thanh. Hình như tác giả của bài này là Anh Thi (?),

một chiến sĩ Hồ i quân VNCH, nội dung bài hát là tâm tình của người lính Hồ i quân viết cho người yêu hàng ngày về phép, trích vài lời ca xác định như sau:

“Tàu về bên anh hỡi mình dờ phở ”

“Tay chinh nhân đàn trong năm ngón tay mềm”

“Tàu đi đâu làm sao viết thư tình...”

“Trăng đi đâu không đi viết thư đêm.”

“Hôm mình đi xi nê về mà a nhớ u.

Áo dài xanh bên áo (trắng?) hoa bìa n...

Anh che cho em...”

Nhiều câu “Lính mà em” được chép lại, nhưng vẫn không sao mò.

Bài hát khá phổ biến trước 1975 trong những cũng ở Hồ i ngoi sau 75 cho đến nay.

Không rõ Anh Thi đã sáng tác bài này vào thời điểm nào, có lý do gì mà người viết bài thơ của một thi sĩ nào không?

Bài thơ: “Lính mà em” của ai?

Tác Giả: nguyán duy ân

Thứ Tư, 29 Tháng 12 Năm 2010 05:37

Học có người sau khi nghe bạn nhắc rồi cảm hứng và làm bài thơ?

Vậy, tác giả bài thơ “Lính mà em!” là ai?

Mong tất cả quý vị nhà sĩ, thi sĩ, văn sĩ, chí sĩ... biết rõ câu chuyện, xin mời góp ý để giúp tôi và mọi người văn học:

Trên Phù Sa. Net, tác giả Đặng Văn Sinh (ĐVS) có bài viết “Bài thơ ‘Lính mà em’ của ai?” Theo Phù Sa thì tác giả ĐVS “Hiện là hội viên Hội Nhà văn Việt Nam” (CS). Bài đăng báo (?) Phù Sa ngày 20/1/2010.

Theo ĐVS thì sau khi nhà thơ bạn tôi Bác Việt Phạm Tiến Duật (PTD) chết, tác giả tình cảm trên trang web nguyengkhaiphuc.com có đăng bài thơ “Lính mà em” của Phạm Tiến Duật, mà ĐVS cho rằng:

“Bài thơ đã gây ấn tượng mạnh mẽ trong tôi bởi ý tứ lãng mạn trong tình đồng chí đồng đội hiện qua những dòng cảm xúc thơ thẩn chân thành của một người lính trong cuộc chiến đang vào thời kỳ vô cùng khốc liệt. Xét về mặt thi pháp, “Lính mà em” thuộc một “kênh” khác hẳn với những gì trước đó Phạm Tiến Duật đã viết. Nó thuộc vào “phần chìm” của tác phẩm nghệ thuật, thoát ra khỏi những ràng buộc của hình thức, kỹ thuật để cách cá nhân của người nghệ sĩ trong quá trình sáng tạo. Với bài thơ này, tất nhiên, lúc này, tất nhất là nên viết đầy ba lô, còn nếu đi đi về về mà hỏi ra thì cái “v” có khi còn “đ” mà hình thành “Vòng trăng” sau này.

Rồi ĐVS lại viết trên Blog ABA... của “ông bạn Lưu Đình Thuận” Ông Thuận này có người anh họ là Vũ Quốc Châm:

“Đầu năm 1975, Đà Nẵng thất thủ, ông Châm khi này thuộc quân Giải phóng, nhân lúc lên xe lên phi trường, có khoảng trống của cuốn sổ tay của người lính Việt nam công hòa nào đó để lại, trong đó chép bài thơ “Lính mà em”.”

(Trích từ Blog ABA.ABA.ABA) ... Riêng bài thơ ba dòng ở đây, anh Châm nói với tôi khá thú vị: “Cái bạn lính Nguyễn chúng nó cũng thích thơ chú . Năm 75, lúc vào sân bay Đà Nẵng, giặc y tá đứng ngang, anh về để quyên sổ tay, chép những bài thơ hay ra phát, bài này anh nhớ nhất, anh đọc chú nghe; vậy, cái thời nào nó phải theo thời gian, chú ; nó là bài thơ của người em gái đồng đội”

Bài thơ: “Lính mà em” của ai?

Tác Giả: nguyán duy ân

Thứ Tư: 29 Tháng 12 Năm 2010 05:37

---

viên cái bán lính tián tuyán áy mà! Bài áy nhá thá này:

Lính mà em

Em trách anh sao gái thá chám thá,

Em đái hòai sá gián cho xem.

Biên thá cho em bao giá anh muán thá,

Hành quân đáng dài đáy chá.

Lính mà em!

Anh gái cho em máy cành hoa đái,

Đá làm quà, không vá đá c em ái,

Không đáo mát náa đêm cùng em đá c,

Thôi đáng buán em nhé.

Lính mà em!

Hán nghá phép, anh cùng em đáo phá,

Tay chỉán binh đạn đáu ngón tay mám,

Em xót xa đái anh nháu đau khá,

Anh chỉá cái và nói:

Lính mà em!

Qua xóm nhá anh ghi dòng áu nám,

Trái máa hai đáa đáng bên thám,

Anh che cho em khái át tà áo tím,

Anh quen rái, không án nhá.

Lính mà em!

Anh ká chuyán hành quân và gái súng,

Tráng đêm đáu không đá viát thá đáu,

Biên thá cho em nét nháe nhá váng.

Háu giám anh, em nhé!

Lính mà em.

Ghét anh ghê, chá có tài bán luán,

Làm ngá ái ta thêm nhá tháng nháu.

Em xa lánh nháng ngày vui trên phá,

Đá nháng ái hay nói

“Lính mà em”.

Vũ Quác Chám (sáu tám)

Sân bay Đà Náng 1975

ĐVS viát tiáp:

“Nhà thơ Phạm Tián Duát, khi á Tráng Sán, làm bài thơ này nháng đáu đán vá vì nái dung áy má quá, không có ái cho cách máng. Nháng có á tiác chiác “áo gám đi đêm” hay vì lí do nào đó, bài thơ đá c tên lính ngáy nào đó chép vào sá tay, đá rái, khi tháo cháy/chát, quyán sá tay rái vào tay ông anh Chám mình. Và cuái cùng, khi nhà thơ Phạm Tián Duát chát rái, nhà văn Nguyán Khác Phác mái công bá nó trên trang web cáa mình, mà 27-12-2007 mình tình cá vào

Bài thơ : “Lính mà em” của ai?

Tác Giả: nguy&n duy ân
Thứ Tư: 29 Tháng 12 Năm 2010 05:37

đäc, nay copy lßi nhä sau:

LÍNH MÀ EM
Phßm Tißn Dußt

*Em trách Anh gßi thß sao chß m trß
Em đßi hoài em sß gßn cho xem
Thß Anh vßt bao giß Anh mußn thß
Hành quân hoài đßy chß,
Lính mà em!
Anh gßi cho Em mßy nhßnh hoa đßi
Đß làm quà không vß đßc em ßi
Không đß lß Nô- En cùng em đßc
Thôi đßng bußn em nhß,
Lính mà em!
Ngày nghß phép Anh cùng Em đßo phß
Tay chỉßn binh đßn năm ngón tay mßm
Em xót xa đßi anh nhßu gian khß
Anh mßm đßc i rßi nói,
Lính mà em!
Qua xóm nhß anh ghi dòng lßu nßm
Trßi mßa to, hai đßa nép bên thßm
Anh che em khßi ßt tà áo tím
Anh quen rßi không lßnh,
Lính mà em!
Anh kß em nghe chuyßn trong này
Trßng đßu mùa không đß vßt thß đâu
Thß Anh vßt chß mß nét vßng
Hãy hßu dùm Anh nhß,
Lính mà em!
Ghét Anh ghê chß đßc tài bßn hß
Làm cho ngß i ta thêm nhß thßng
Em xa lánh nhßng ngày vui trên phß
Đß nhßng ßi hay nói,
Lính mà em!*

Nhß vßy là ông Dußt cho tßi lúc chßt vßn là thßng cßy và ông Phßc là thßng tßt vßi bßn bè,
chßng qußn đßn thân.

Bài th: “Lính mà em” c a ai?

Tác Giả: nguy n duy ân

Thứ Tư, 29 Tháng 12 Năm 2010 05:37

Thêm m t chuy n “ly k ” đ i v i ĐVS:

“Khi mình đang vào trang nguyenkhacphuc.com – canhcualieutraiv@yahoo.com.vn, g i cô ph trách máy t i xem đ in ra. Cô này li c qua, nói “ bác cũng thích th à?” – “ , th mà có thích không? Xem đi!”. Cô bé chăm chú m t lúc, r i nói: “ , cháu cũng bi t bài này, à không, nó có m y ch khang khác. Gi ng cái bài trong s th c a ch cháu. Đ cháu v xem l i”.

V y thì r t cu c, bài th “Lính mà em” là c a ai? C a nhà th Ph m Ti n Du t mà ng i lính C ng hòa nào đó vô tình “nh t đ c” b n th o r i trên đ ng hành quân, chép vào s tay r i đ n khi thành ph th t th , anh ta “b c a ch y l y ng i” di t n (ho c t th ng) t i phi tr ng hay là ng c l i? R t mong có s mình đ nh t nh ng ng i lính c a c hai bên đã t ng tham gia cu c chi n và b n đ c trong và ngoài n c yêu m n v n ch ng.” (Xuân M u Tý Đ ng Văn Sinh)

Tr ng S n Đông, Tr ng S n tây... là th c a Ph m Ti n Du t (PTD) đ c ph nh c, dù đó là nh ng câu th mang màu s c tình yêu nam n , thì ch “lãng m n” theo tinh th n “hi n th c xhc n”:

“H t rau r i em có l y măng không?” Con ng i đ i ch đ CS, nh t là nh ng ng i đang b xua vào Mi n Nam, s ng trong r ng mà “cái ăn” luôn luôn thôi thúc, ám nh! Dù ch m “rau, măng, khoai, s n...” Đang yêu cũng ph i nghĩ t i mi ng ăn!

ĐVS vi t “v i bài th n y, t t nhiên, lúc y, t t nh t là nên c t đ i đấ ba lô, còn n u đ i đ t mà h ra thì cái “v ” còn đ m h n c “vòng tr ng” sau n y.”

Đã bi t s mà c t gi u đ i đấ ba lô thì không th nào có b n chép th hai đ l t vào cu n s tay m t ng i lính “c ng hòa”, đ r i “gi i phóng quân Ch m” nào đó nh t đ c phi tr ng Đà N ng năm 75?

Bài th đ c c t gi u mãi sau khi PTD ch t (2000?) m i đ c ph bi n trên blog c a nhà văn Nguy n Kh c Ph c? V y thì b n nh c “Lính mà em” có tr c 1975 r t lâu, Anh Thi đã “đ o th ”, nói tr ng là nh c sĩ đã “ăn c p” nh ng câu th t ng đ ng đâu ra đ ph b n nh c “Lính mà

Bài thơ: “Lính mà em” của ai?

Tác Giả: nguy&n duy ân

Thứ Tư, 29 Tháng 12 Năm 2010 05:37

---

em”?!

V& n&i dung bài thơ, ch& có ng& i b& đ&i đang & mi&n B&c, may ra m&i đ&c đi ngh& phép. Còn nh&ng ng& i đã vào Nam, làm gì có chuy&n ngh& phép vài/ ba tu&n l& v& B&c đ&n đào đi đ&o ph&, đi đ& l& Noel xong r&i tr& vào?

Nh&ng rõ ràng, bài thơ đ&c viết & trong Nam “Anh k& em nghe chuy&n trong n&y” So v&i câu “Anh k& em nghe chuy&n hành quân g&i súng” n&i cu&n s& tay & phi tr&ng Đà N&ng. Cũng nh& ĐVS kh&ng đ&nh r&ng PTD làm bài thơ n&y & Tr&ng S&n.

N&u nh& câu thơ: “Không đ& l& Nô-en cùng em đ&c” thay b&ng “L& 2/9” hay l& “Cách m&ng tháng M& i” “cách m&ng tháng Tám” còn tin đ&c. L& Nô-en ch&c ch&n không ph&i là ngày l& dành cho b& đ&i Mi&n B&c x&a, cũng nh& nay?

B& đ&i ngh& phép, không th& đ& “cùng em đi đ&o ph&” vì còn ph&i “tranh th&” v&t bèo, n&u cảm l&n, hay tr&ng lu&ng rau, lu&ng s&n... đ& “c&i thi&n”.

Làm gì có “năm ngón tay m&m” n&i bàn tay n&i nh&ng cô gái Mi&n B&c th&i chi&n tranh, có l& đây là bàn tay c&a ti&u th& con nhà nh&ng &y viên Trung &ng đ&ng, các t&ng lĩnh cao c&p ch&ng?

Tr&ng c 1975, không bi&t PTD có l&t vào đ&c thành ph& Hu&, Sài Gòn, Nha Trang... đ& t&ng t&ng m&t khi mình v& B&c ngh& phép đi da& v&i ng& i yêu th&t tha v&i “tà áo tím” trên đ&ng ph& Hà N&i, mà hình &nh “tà áo tím” vào th&p niên 60 Th& k& tr&ng khá bình th&ng & nhi&u thành ph& mi&n Nam? Đ& r&i khi anh b& đ&i h&t phép, tr& v& chi&n tr&ng Mi&n Nam, còn cô tình nhân Mi&n B&c (không lao đ&ng t&t) có “năm ngón tay m&m” ph&i “Em xa lính nh&ng ngày vui trên ph& ... đ& nh&ng &i...”

Su&t c& ngày (li&n đêm) ph&i “nh& Bác, nh& Đ&ng” thì gi& đâu đ& nghĩ đ&n ng& i tình xa xôi?

Bài thơ: “Lính mà em” của ai?

Tác Giả: nguy&n duy ân

Thứ Tư, 29 Tháng 12 Năm 2010 05:37

“Em xót xa đi anh nhi&u đau kh&”

Trong chiến tranh, người lính VNCH phải chịu nhiều gian khổ, riêng các cô gái ở hậu phương, cũng không được nghỉ ngơi. Họ có thể bị rơi vào tình cảnh như thế nào cũng được, không sợ bị ai “phê bình, kiểm điểm” Người yêu là lính chiến và thành phố nghèo phép, các cô hoàn toàn có thể do cùng đi theo người ngày mà chẳng ai dòm ngó.

Trong khi các cô gái miền Bắc chịu chiến tranh khó có được an nhàn, dù là học sinh sinh viên, ngoài giờ học còn phải “lao động xhcn... tất cả cho tiền tuyến.” Với người yêu, các cô phải “đông viên tình thân” ca ngợi “thành tích” hào hùng “chiến công” “ba khai, ba chiến”, người ca “Bác Đông”... Làm sao dám yêu mà, xót xa “đi anh nhi&u đau kh&!” như thế được!

Vì thế có thể khẳng định, bài thơ “Lính mà em” không thể do Nguyễn Ti&n Du&t hay bất cứ một anh bạn miền Bắc nào sáng tác.

Chuyện còn lại là bài thơ này có trước hay sau bạn nào có cùng tên “Lính mà em” và người lính VNCH nào là tác giả của bài thơ?

Mời quý vị vào cuộc.

25/12 Noel 2010

nguy&n duy ân